

Tulemüürid

- Tulemüüri mõiste
- Tulemüüride liigitus
- Paketifiltrid
- Võrguaadresside tõlkimine (NAT)
- Rakenduskihi tulemüürid
- Kombineeritud tulemüürid
- Demilitariseeritud tsoon
- Üksiku arvuti kaitsmine
- Personaalsed tulemüürid
- Mida lubada ja mida keelata

Tulemüüride liigitus

- Võrgukihi tasemel töötavad tulemüürid
 - Töötavad TCP/IP tasemel
 - (Staatilised) paketifiltrid
 - Dünaamilised paketifiltrid
- Rakenduskihi tasemel töötavad tulemüürid
 - Vahendajad (*proxy*'d)
- Kombineeritud tulemüürid

Tulemüürid

- Tulemüür on seade, mis realiseerib sisevõrgu ja Interneti vahelist pääsupoliitikat
- Tulemüür kaitseb Internetist tulevate teatud liiki rünnete eest
 - Volitamata pöörduste eest
 - IP pinudes olevate vigade eest
 - (Mõnede) rakendustes olevate vigade eest
- Organiseerib liiklust kohtvõrgust Internetti
 - Võimaldab jagada teenused soovituteks ja soovimatuteks
 - Seda nii väljuval kui siseneval suunal

Lihtne tulemüür — paketifilter

- Lihtsaim lahendus tulemüüri realiseerimiseks
 - Realiseeritav enamuse ruuterite baasil
- Töötavad IP paketi tasemel: paketid lastakse läbi või "visatakse minema"
- Kriteeriumid filtreerimiseks:
 - Paketi lähte- ja sihtaadress
 - Protokoll
 - Kõrgema taseme protokoll (TCP, UDP) pordinumber
 - Lipud ja seansi algatamise tunnused
- Tehtav lisaks ka 2. kihis — tark sild ekraneeb (*screening*)

Paketifilter

- Paketifiltrite probleemid
 - UDP kui ühenduseta protokoll on raske filtreerida
 - TCP puhul on võimalikud poolavatud ühendused
 - Kas fragmendid läbivad alati filtri?
 - Mõned protokollid ei filtreeru
 - Hea paketi filtri kokkuseadmine on keeruline
- Dünaamilised paketi filtrid
 - Muudavad oma filtreid vastavalt läbivatele pakettidele
 - Ühenduste jälgimine (*connection tracking*)

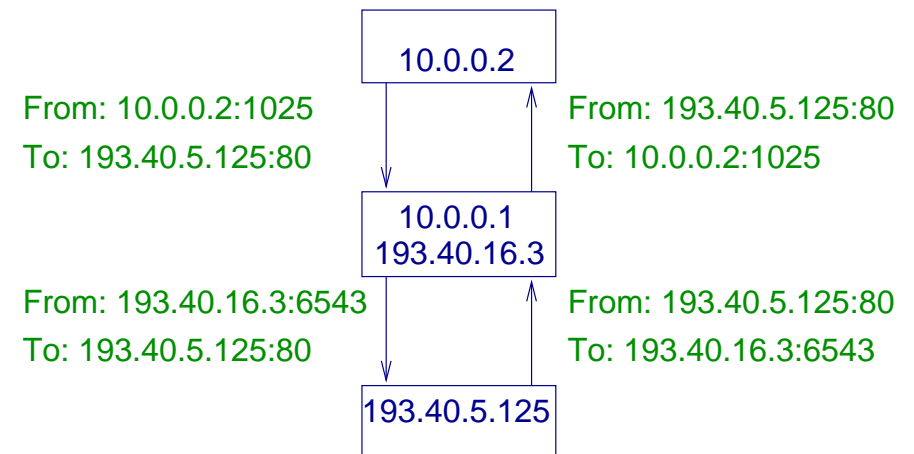
NAT tehnoloogia

- Standarditega on paika pandud aadressivahemikud, mida võib vabalt oma sisevõrkudes kasutada:
 - 10.*.*.*
 - 172.16.*.* – 172.31.*.*
 - 192.168.*.*
- Neid aadresse Internetis ei ruudita
- Aadresse tõlkiv ruuter modifitseerib ühe osapoole IP aadressi (tõlgib ühe suuna andmed ning tõlgib tagasi vastused)
- Lähteadressi maskeerimise abil saame varjata klientarvutit (algatajat) → SNAT
- Sihtaadressi maskeerimise abil saame varjata serverarvutit → DNAT

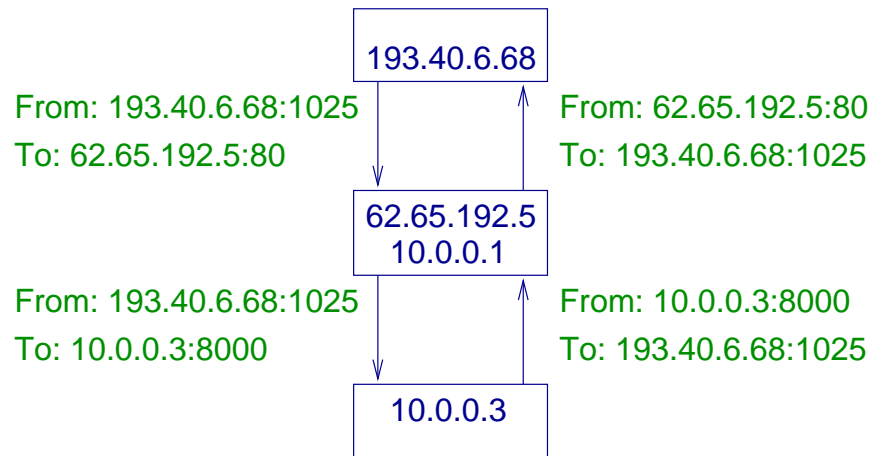
Võrguaadresside tõlkimine — NAT

- IP aadressidega on kitsas käes, vaja on aadresside kasutamist optimeerida
- Tahame sisevõrgu struktuuri teiste eest ära peita
- Tahame, et sisevõrgu masinad ei oleks väljast otse nähtavad
- Lahendus(?): kasutame sisevõrgus privaataadresse, mis Internetis ei esine
- Vahel on siiski vaja pakette sise- ja välisvõrgu vahet liigutada
- Lahenduseks on aadresside tõlkimine ruuteris. Tõlkimist on kolme moodi:
 - Staatiline: $n - n$ — tõlgitakse terve aadressiplokk
 - Dünaamiline: $n - m$, $m < n$ — avalikke aadresse on vähem
 - Tõlkimine porte kasutades: $n - 1$ — kõik siseaadressid 1 välisaadressiks, varieeritakse lähtepordi numbrit

SNAT näide

DNAT näide

IPv6, tulemüürid ja NAT

- IPv6 reserveerib iga kohtvõrgu jaoks 2^{64} IPv6 aadressi
- Niimoodi on mugav teha automaatset IP aadresside jagamist — iga arvuti saab genereerida oma IP aadressi võrgu prefiksist ja oma MAC aadressist
- Kohtvõrgu arvutite skaneerimine on liiklusemahu tõttu võimatu
- Globaalne suur aadressivaru, NAT pole IPv6 jaoks kasutusel — lihtsalt lubame või keelame sisenevad ühendused, sisevõrgu struktuuri niikuinii teada ei saa eriti
- Uus probleem: privaatsus — sama MAC aadressiga arvuti on ära tuntav erinevate võrkude vahel liikudes, kuna IP aadressi automaatselt genereeritud osa on sama
- Lahendus: IPv6 privaatsuslaiendused (juhuslik arv MAC aadressi asemel), oma piirangutega

NAT probleemid

- Teeb katki TCP/IP mudeli, kus ainult ühenduse otspunktid teavad detaile
- Sunnib peale mingi osaliselt fikseeritud marsruudi otspunktide vahel
- Toob sisse ühe katkimineku punkti
- Toob sisse ühildumatuse paljude protokollidega
- Ei lahenda IPv4 aadresside kitsikust

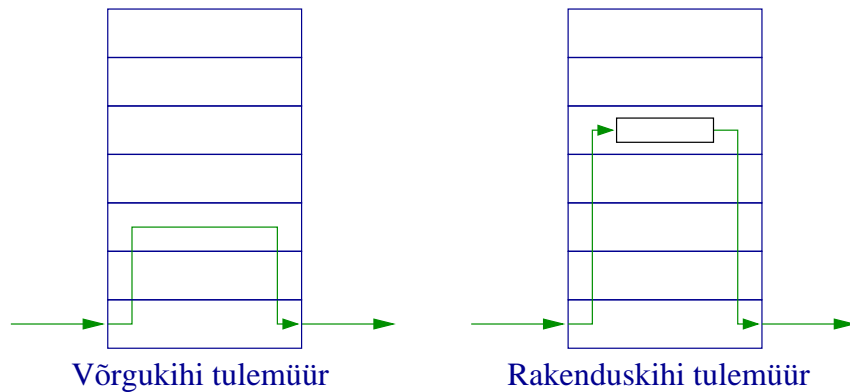
AGA:

- Leevendab IPv4 aadresside kitsikust
- Aitab lihtsalt ja praktiliselt võrku turvalisemaks teha

Rakenduskihi tulemüürid

- Kasutavad rakendusespetsiifiliste vahendajate tehnoloogiat
 - Läbipaistvad vahendajad (*transparent proxy*)
- Head küljed
 - Palju lisavõimalusi (antiviirused, WWW sisu analüüs, rämpsposti filtrid, . . .)
 - Hästi hallatavad ja konfigureeritavad
 - Puudub IP tasemel ühendus
 - Liikluse optimeerimine (nii valikuline lubamine kui puhverdamine)
- Vead
 - Iga protokoll vajab oma vahendajat
 - Rakendusprogrammid tuleb konfigureerida vahendajat kasutama

Tulemüürid eri kihtides

Mida väljastpoolt vaja on

- Vahel on siiski vaja väljastpoolt üht-teist kätte saada:
 - Meilide transport
 - Avalikud WWW, FTP serverid
 - Kaugtöötamine (näiteks juurdepääs kodust)
- Suuremate võrkude korral pannakse väljapoole tulemüüri eraldi serverid
- Väikese võrgu puhul pannakse teenused tihti tulemüüri peale
- Samuti on võimalik panna tulemüüri peale vahendaja, mis vahendab päringuid sisevõrgu serveri(te)le — rakendustaseme vahendaja või DNAT
- Enne väljast sisse suunduva lüüsi tegemist tuleb hoolikalt järele mõelda, kas seda on vaja ning kas sisevõrgus vastav programm on piisavalt turvaline

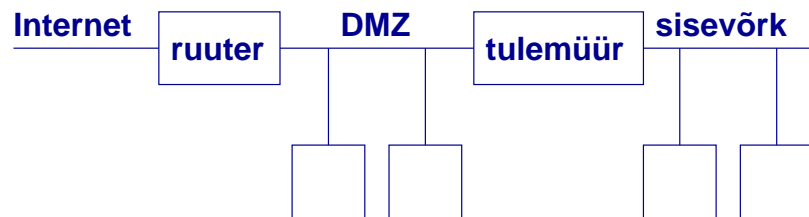
Kombineeritud tulemüürid

- Lihtsate protokollide jaoks käituvad kui dünaamilised paketifiltrid (NAT)
- Keeruliste protokollide jaoks kasutatakse rakendustaseme vahendajaid
- Enamasti on võimalus mõningaid rakendustaseme vahendajaid kasutada läbipaistvana
- Enamus tänapäevaseid tulemüüre on kombineeritud tulemüürid

DMZ — demilitariseeritud tsoon

- Sisevõrgust eraldi asuv võrgupiirkond, mis on väljastpoolt kättesaadav
- Ei ole sisevõrk, ei ole ka väline Internet, on vahepealne ("demilitariseeritud")
- Avalike serverite hoidmiseks
- Sisevõrgust DMZ-i pääseb
- DNZ seest sisevõrku pääs puudub
- Kaks võimalust realiseerimiseks:
 - Tulemüüri ja välise filtreeriva ruuteri vahel
 - Eraldi segmendina tulemüüri küljes

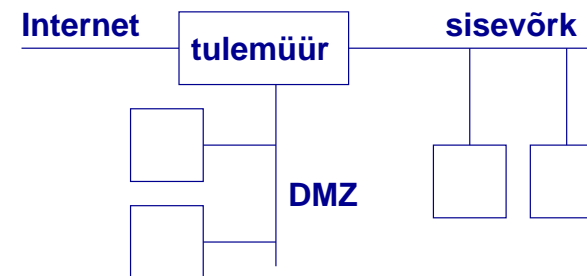
DMZ tulemüüri ja välise ruuteri vahel

Üksiku arvuti kaitsmine

- Juurdepääsufiltrid teenuses endas
- Veebiserveri domeenikaupa juurdepääsukontroll
- `tcp_wrappers`
- PAM moodulid
- Tänapäeval on lõppmasinas kasutatavad ka paketifiltrid

DMZ tulemüüri eraldi segmendina

Personaalsed tulemüürid

- Traditsiooniline tulemüür on reeglina eraldi seade võrgu ees
- Personaalseteks tulemüürideks nimetatakse konkreetset personaalarvutit kaitsvat programmi
- Tavaliselt tegutsevad paketifiltrite tasemel
- Sisuline lisavõimalus: autentimine rakenduse kaupa
 - Kas rakendus tohib väljuvaid ühendusi luua?
 - Kas rakendus tohib väljast ühendusi vastu võtta?
- Vaikimisi on tihti mitmeid "auke" sees mugavuse säilitamiseks

Mida lubada ja mida keelata

- Väljuval suunal enamus asju lahti (välja pääseb)
 - Trooja hobused? Tunneldamine läbi HTTP?
- Väljava suuna ühenduste jälgimine (tagasi sisse lubatakse ainult vastusepakette)
- Sisse:
 - SMTP meilide jaoks
 - WWW, kui omal on server
 - Vajadusel ka sisenev login-teenus (ainult krüptitult — SSH, SSL baasil asjad, . . .)
 - Vajadusel ka postkastile juurdepääsu teenused (IMAP, POP3 — jällegi soovitavalt ainult krüptitud kujul)
 - Peer-to-peer võrgud???
 - Muud läheb väga harva vaja